

Onderwerp

Rapport Rekenkamercommissie 'Beter sturen op Cure'

Beslispunten

Het college te vragen:

1. De ambities en doelen van de gemeenten voor Cure vast te leggen in het strategisch meerjarenplan dat wordt opgesteld naar aanleiding van de evaluatie GR Cure 2017-2022 en waar nodig ook bij de aanpassing van de GR Cure;
2. In het strategisch meerjarenplan afspraken vast te leggen over bijbehorende sturing, monitoring en evaluatie;
3. Als opdrachtgever scherper en gezamenlijk met de andere gemeenten te sturen en afspraken vast te leggen in een dienstverleningsovereenkomst;
4. Een opdrachtgeversplatform te organiseren en te betrekken bij de aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling;
5. Periodiek deel te nemen aan de Benchmark Huishoudelijk Afval;
6. De ingezette weg van de afvalstrategie, de expertise en het netwerk van Cure te bestendigen en tijdig de nieuwe contractering van de afvalverwerking voor te bereiden;
7. Voortgang op deze aanbevelingen via de reguliere rapportages aan de raad te rapporteren;

Als raad:

8. Bij reguliere P&C momenten naast sturing op financiën ook op de inhoud en resultaten te sturen.

Inleiding

Cure Afvalbeheer is een samenwerkingsverband van de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard. Doel van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is het behartigen van de belangen van de drie gemeenten op het terrein van het beheer van huishoudelijke afvalstoffen afkomstig uit de gemeenten en de daarmee samenhangende taken.

Cure ontzorgt de deelnemende gemeenten in afvalbeheer. De gemeenten blijven zelf verantwoordelijk voor het afvalbeleid, de afvalstoffenheffing en het opleggen en innen van de afvalstoffenheffing of reinigingsheffing.

Op 14 maart 2023 is het rekenkameronderzoek 'Beter sturen op Cure?' aan u als raad aangeboden. Dit uitgebrachte Rekenkamerrapport is de uitkomst van een samenwerking van de rekenkamers van de gemeente Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard.

Het onderzoek had de volgende centrale vraag: 'Wat is de doelmatigheid en doeltreffendheid van de GR Cure?' Als resultaat van dit onderzoek is een rapport opgeleverd met daarin verschillende conclusies en aanbevelingen.



Op basis van de 'Verordening Auditcommissie gemeente Geldrop-Mierlo 2018' Artikel 2 lid 3 sub i en j, heeft de auditcommissie van de gemeente Geldrop-Mierlo de bevoegdheid/taak om namens de raad de coördinatie van de onderzoeken van de rekenkamercommissie te voeren. Ook heeft de auditcommissie de bevoegdheid/taak om de onderzoeken van de rekenkamercommissie te bespreken en een advies aan de raad op te stellen over de afhandeling van het onderzoek.

In de vergadering van 6 april 2023 heeft de auditcommissie gesproken over het rapport 'Beter sturen op Cure?'. Op basis van deze bespreking ligt nu dit raadsvoorstel voor.

Wat willen we bereiken

De doelmatigheid en doeltreffendheid van het afvalbeleid (verder) verbeteren.

Argumenten

1.1 De drie gemeenten hebben verschillende doelstellingen en ambities.

De doelstellingen van de gemeenten Eindhoven, Geldrop-Mierlo en Valkenswaard lopen uiteen van 150 tot 100 tot 30kg restafval per inwoner per jaar voor 2025.

De korte en middellange termijn ambities van de gemeente Eindhoven en Geldrop-Mierlo zijn in de geest van de nationale ambities en zijn onderzocht op haalbaarheid. De doelen van de gemeente Valkenswaard zijn in lijn met de landelijke doelstelling Nederland 100% circulair in 2050. In Valkenswaard is geen ambitie of tussendoel op korte of middellange termijn vastgesteld.

1.2 Cure heeft geen (strategisch) beleids- of bedrijfsplan.

Cure heeft een jaarlijkse begroting die als jaarplan beschouwd kan worden voor de drie gemeenten. Bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling Cure in 2013 hebben de gemeenteraden de doelstellingen van Cure vastgesteld. De doelen zijn sindsdien niet bijgesteld. Er zijn geen formele afspraken tussen de gemeenten en Cure gemaakt waarbinnen wordt (aan) gestuurd en gemonitord.

3.1 De gemeenten hebben verschillende werkwijzen.

Tussen de drie gemeenten bestaan verschillende werkwijzen. Er is verschil in de manier van inzamelen (halen of brengen), het serviceniveau (zoals hoe vaak Cure inzamelt) en de tarieven. De gemeenten bepalen zelf de voorzieningen aan huis zoals (kleine) containers of verzamelcontainers in de wijk, één of meer milieustraten, of wel of niet per keer wordt betaald, per volume of per gewicht.

Er wordt ook verschillend gedacht over bijvoorbeeld de taak 'technische advisering'. Is het zaak dat Cure alleen adviseert over de uitvoerbaarheid van de beleidsplannen of bereidt Cure zelf ook beleid voor?

De gemeente Eindhoven werkt met een eigen ambtelijk team, de gemeente Geldrop-Mierlo



huurt externe deskundigheid in en de gemeente Valkenswaard verwacht dat Cure zelf actief bijdraagt/adviseert over het effectieve afval- en grondstofbeleid.

4.1 Door een opdrachtgeversplatform te organiseren wordt gezamenlijke sturing ingebed in de GR.

De drie gemeenten werken nog maar weinig samen als gezamenlijke opdrachtgever van Cure. Het ontbreekt aan (vastgestelde) afspraken over strategie, doelen, dienstverlening (inzameling en verwerking) en over financieel meerjarenperspectief. Door het organiseren van een opdrachtgeversplatform kan worden gerealiseerd dat er frequent overleg is tussen de opdrachtgevers over de GR, waaruit gezamenlijke sturing kan voortkomen.

5.1 Op basis van deze benchmark wordt inzicht verkregen in de prestaties op het gebied van afvalbeheer en kostenefficiëntie van het huishoudelijk afvalbeheer.

In de Benchmark Huishoudelijk Afval worden de aanpak en prestaties van gemeentelijke en publieke organisaties op het gebied van afvalbeheer vergeleken. Door middel van deze benchmark wordt inzicht verkregen in hoe de individuele gemeenten op verschillende onderdelen presteren t.o.v. andere gemeenten en publieke organisaties.

6.1 Binnen een paar jaar loopt het contract voor de afvalverwerking af.

Er dient binnen een paar jaar een nieuw contract te worden afgesloten voor de afvalverwerking. Naar verwachting stijgen de kosten ten opzichte van het oorspronkelijke tarief uit 2015. Om dit risico te beperken is het zaak om de nieuwe contractering tijdig voor te bereiden.

Bijlagen:

Achtergrondinformatie:

- Rekenkamerrapport 'Beter sturen op Cure?'
- Reactie college op Rekenkamerrapport

Geldrop, 6 april 2023

M.G.A.F. van Schaijk
Voorzitter Auditcommissie